

Заїка В. П., Настула Є. Ю., студенти,
Навчально-науковий юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна
Науковий керівник: Слободська І. А., старший викладач

ФОРМИ БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ

Господарська діяльність в Україні може здійснюватись у різних формах бізнесу, зокрема – фізичною особою-підприємцем чи юридичною особою [1].

Право на здійснення підприємницької діяльності, має лише фізична особа з повною цивільною дієздатністю (ст. 50 ЦК України) [2]. Такі види бізнесу як фізична особа-підприємець передбачають певні обмеження. А саме, законодавство встановлює обмеження щодо кола осіб, які можуть здійснювати підприємницьку діяльність у формі бізнесу фізичної особи-підприємця (ФОП). Зокрема такою діяльністю не мають права займатися службові особи органів прокуратури, внутрішніх справ, суду, державної безпеки, військовослужбовці, судді, нотаріуси (державні), службові особи органів державної влади, які покликані здійснювати контроль за видами бізнесу підприємств. А також ця заборона стосується осіб, щодо яких встановлена заборона суду, чи які мають не зняту або не погашену судимість за корисливі злочини.

Щодо підприємницької діяльності ФОПів застосовуються норми права, які регулюють господарську діяльність юридичних осіб. Перевагами такої організаційно-правової форми бізнесу є те, що ФОП може здійснювати підприємницьку діяльність безпосередньо як підприємець із залученням або без залучення найманої праці; самостійно або спільно з іншими особами (ст. 128 ГК України). Реєстрація ФОП є досить простою, щодо такого виду бізнесу, то держава значно знизила податки, а також щодо них діє спрощена система звітності. Однак, слід звернути увагу на тому, що ФОП відповідає за зобов'язаннями усім своїм майном. Тобто у випадку, якщо щодо фізичної особи-підприємця буде порушена процедура банкрутства, то така особа змушена буде погасити борги своїм майном (автомобілем, нерухомістю, коштами, тощо). Тому, інколи, саме ця особливість такого виду бізнесу змушує підприємців розглядати інші організаційно-правові форми бізнесу в Україні.

Головною перевагою Приватного підприємства як організаційно-правової форми бізнесу є відсутність вимоги щодо розміру статутного фонду в законодавстві, а також в тому, що відповідальність засновників за зобов'язаннями ПП виникає тільки у межах статутного фонду. Засновниками Приватного підприємства, відповідно до чинного законодавства України, можуть бути один або декілька громадян,

іноземців, осіб без громадянства та його (їх) праці чи з використанням найманої праці, а також засновником ПП може бути юридична особа (ст. 113 ГК України).

Саме ця форма бізнесу найкраще підходить для тих осіб, яких вже не задовольняють обсяги оборотів ФОП та які бажають здійснювати підприємницьку діяльність з більш вибагливими споживачами, при цьому не маючи засобів або партнерів для формування статутного фонду.

Також в Україні існує Підприємство з іноземними інвестиціями. Це вид бізнесу, в статутному капіталі якого не менш як десять відсотків становить іноземна інвестиція (ст. 116 ГК України), та Іноземне підприємство – яке створене за законодавством України, що діє виключно на основі власності іноземців або іноземних юридичних осіб, або діюче підприємство, придбане повністю у власність цих осіб (ст. 116 ГК України) [3].

Відповідно до законодавства України заснувати ТОВ, як і ПП, можуть одна чи кілька фізичних осіб а також одна чи декілька юридичних осіб. Однак, існує обмеження, що ТОВ не може мати єдиним засновником інше господарське товариство, засновником якого є одна особа.

ТОВ – один з найкраще регламентованих видів бізнесу, оскільки така форма бізнесу є найбільш захищеною від рейдерських атак порівняно з іншими. Крім того така форма бізнесу досить детально регламентує відносини з партнерами та третіми особами. Тому цей вид бізнесу найбільш актуальний для тих осіб, які починають власний бізнес разом з партнерами, або спрямовані на серйозні ринки з подальшим продажем компанії.

Враховуючи всі види бізнесу, можна дати майбутнім підприємцям наступні поради: якщо підприємець тільки починає власну справу та збирається здійснювати свою діяльність самостійно чи залучаючи найманих працівників, йому варто зареєструватися як фізична особа платник єдиного (фіксованого) податку.

Майбутня діяльність підприємця має імовірність супроводжуватися комерційними ризиками, то йому варто реєструвати юридичну особу (такий вид бізнесу як ПП або ТОВ).

Якщо ж вибирати між ПП та ТОВ, то ТОВ більш зрозумілий вид бізнесу для іноземців (у іноземців теж існує така форма бізнесу як ТОВ, тоді як ПП присутнє не у всіх країнах). При створенні підприємств із іноземним капіталом в основному (у нашій практиці) таке підприємство створюється у формі Товариства з обмеженою відповідальністю (ТОВ).

Література

1. Конституція України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>

2. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. № 435-IV [Електронний

ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/435-15>

3. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. № 436-IV [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/436-15>

4. Про господарські товариства: Закон України від 19.09.1991 р. № 1576-XII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1576-12>

УДК 346.1(043.2)

Коваль І. О., студентка,
Навчально-науковий юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна
Науковий керівник: Горбатюк Я.В., к.ю.н.

ПОНЯТТЯ ТА ОСОБЛИВОСТІ ГОСПОДАРСЬКО- ПРАВОВОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ

Складність та багатоаспектність права, з однієї сторони, та сфер життєдіяльності суспільства, з іншої сторони, зумовлюють появу та функціонування різноманітних правових відносин, що націлені на досягнення певного правового ефекту. Центральне місце в системі правовідносин займають господарські правовідносини, що регламентуються нормами господарського права та націлені на регулювання діяльності суб'єктів господарювання та інших учасників відносин у сфері господарювання.

У випадках невиконання чи неналежного виконання умов господарських договорів або порушення господарського правопорядку до порушників застосовується відповідальність, передбачена законодавством.

Значення господарсько-правової відповідальності нині істотно зростає у зв'язку з підвищенням ролі правового засобу вирішення завдань регламентації господарського обігу.

В юридичній літературі сформувалось багато різноманітних понять, якими позначається господарсько-правова відповідальність.

Господарсько-правова відповідальність належить до ретроспективної юридичної відповідальності. Ретроспективна юридична відповідальність, за словами В.В. Копейчикова, – це специфічні правовідносини між державою і правопорушником внаслідок державно-правового примусу, що характеризуються засудженням протиправного діяння і суб'єкта правопорушення, покладанням на останнього обов'язку перетерпіти позбавлення і несприятливі наслідки особистого, майнового, організаційного характеру за скоєне правопорушення [1].

О.О. Мельник визначає господарсько-правову відповідальність як